

Rozhovor s probandem č. 1

1) Představení

Ahoj, jmenuji se J. Š., aktuálně působím v klubu FK Varnsdorf. Působím tu jako brankář ve druhé lize. Prošel jsem Mladou Boleslaví a předtím spartánskou mládeží.

2) Mohl byste mi říci, jak často čelíte situaci, kdy je na vás zahráván pokutový kop během utkání?

Tipnul bych si tak průměrně každý třetí možná i každý druhý zápas, to se tam ta penalta dost možná objeví.

3) Počítáte s tím, že na vás bude střílet nejlepší střelec týmu, proti kterému hraje? Sledujete tedy aktuální soupisky soupeře, kvůli případným zraněním jeho střelců?

Většinou se podívám, kdo ty penalty kope, protože většinou je zahrává jeden a ten samý hráč. Ne vždy je to ten nejlepší střelec, ale mnohdy to tak bývá. Často se dívám na záznamy utkání a případně se připravuji na střelce, kteří většinou zahrávají pokutový kop. A sleduji i soupisky soupeřů.

4) Berete v úvahu kinematické zdroje při vašem rozhodování, když je zahráván pokutový kop? To je tedy pohyb hráče, rozběh a rychlost například.

Určitě toto беру v úvahu, protože většinou je to okamžitě poznat, jestli ten hráč už má teoreticky vybrané místo, kam to kopne. V jiném případě čeká na pohyb gólmana, tak podle toho přizpůsobuje většinou rychlost rozběhu. Tudíž když se rozebíhá pomaleji na míč, tak vím, že čeká na můj pohyb, a když je to rychlý rozběh, tak už má to místo vybrané a já na to reaguji.

5) V daný moment, kdy se hráč už při zahrávání pokutového kopu rozbíhá, víte, pro jaký směr se rozhodnete?

U mě osobně záleží, někdy se rozhodnu těsně před tím, než to ten hráč kopne, ale také často reaguji na kop až v momentě toho kopu.

6) Naopak berete v úvahu kontextové zdroje pro vaše rozhodování? K těmto zdrojům patří fanoušci, vítr, déšť, slunce, atd.

Řekl bych, že při penaltě se neohlížím na tyto faktory.

7) Studujete si před zápasem tedy pouze hráče, který pravidelně kope penalty, nebo i jiné hráče protějšího týmu?

Většinou pouze ty, co kopou penalty. Někdy se v zahrávání pokutového kopu hráči střídají, takže se připravuji na 2-3 hráče, které by teoreticky mohli zahrávat pokutový kop.

8) Jak dlouho vám trvá takováto příprava, kdy se koukáte na videa a studujete penaltové kopy?

Když nepočítám to, že bych sháněl videozáznam nebo cokoliv takového, tak většinou okolo 15 minut. Nemůžu říci, že bych tomu věnoval více času.

9) Připravujete se i jinak než s pomocí videa? Případně jak?

Určitě zařazuji i trénování pokutových kopů do samotného tréninkového procesu. Když vidím nějakou novou techniku, třeba nějaké nášlapy, falešné pohyby nebo něco podobného, tak si to na tom tréninku zkusím. Ale že bych vyloženě trénoval před utkáním na penalty, tak to se říci nedá.

10) Jaký je váš názor na nynější pravidla při pokutovém kopu? Myslím tím, že nesmíte opustit brankovou čáru.

Řekl bych, že je to ztěžování pro gólmany. Nyní je to mnohem těžší. Ale víceméně mi to přijde trochu nespravedlivé vůči nám gólmanům. Záměrem bylo, aby se asi lépe střídaly góly. Dříve se nemusela ani jedna noha dotýkat brankové čáry, poté stačilo, když se dotýkala jedna a nyní musíte opravdu stát obounož na čáře. Dříve to bylo rozhodně pro gólmany lehčí, ale nyní je to složitější.

11) Používáte při penaltovém rozstřelu nějakou techniku pro rozptýlení soupeře? Jakou? A proč?

Většinou ano. Pamatuji si, že v Boleslavi mě do toho nutili, ať se snažím rozhodit exekutora nějakým pohybem v bráně. Ale nic konkrétního nedělám. Snažím se hýbat, tak aby to bylo pro toho exekutora těžší odhadnout, kam skočím. Myslím si, že to patří do věci, čím znervóznit toho střelce.

12) Změnila se v průběhu vaší kariéry nějaká taktika nebo způsob přípravy na chytání penalt? Případně kdy?

To je těžká otázka. Moje kariéra není zatím moc dlouhá, ale v mládežnických kategoriích se penaltové kopy moc často netrénovali. Nebyla ani žádná příprava před utkáním, co se týče možného střelce. Vše se změnilo, když jsem se posunul do dospělého fotbalu. Tam se tyto situace rozebírají před každým utkáním.

13) Vnímáte a je vaše taktika stejná při chytání penaltových kopů v průběhu utkání a při penaltovém rozstřelu? Jestli je odlišná, tak v čem?

V penaltovém rozstřelu je odlišná tím, že tam už nemáme všechny hráče nastudované. V tom případě je to velice individuální podle situací nebo utkání. Nerozebírám si tuto situaci v hlavě ani se nesnažím předvídat, ale snažím se mít pouze čistou hlavu a reaguji podle soupeře.

14) Co když na vás kope penaltu podruhé ten stejný hráč? Berete v úvahu nějak informace, které jste zjistil z předchozí penalty? Délka rozběhu, umístění penalty?

Mám snad pouze jednu věc, co bych k tomuto řekl. Z první penalty si do druhé pouze přenáším informaci, jestli je rozhodnutý kam míč pošle nebo čeká na pohyb brankáře. Podle tohoto získávám jediné informace.

15) Zařazujete do tréninku nějaká cvičení na reakční rychlost? A jaká? Jak tyto tréninky vypadají?

Dříve jsem tyto cvičení trénoval častěji, ale myslím si, že v mém věku už to nemá takový progres. Tudíž cvičení na reakční rychlost trénuji už minimálně. Mimo klasické brankářské cvičení, tak už jiná netrénuji. Jako příklad toho, co neustále trénuji, tak je cvičení, když stojím zády ke střelci. Poté mi přijde povel od trenéra a já musím reagovat na rychlou střelu, která už je v letové fázi. Můj názor je takový, že toto cvičení není tolik názorná situace, která může nastat při utkání. Výhodu to má, jelikož ne vždy vidím míč celou dobu, takže kvůli tomuto je to vhodné.

16) Jako poslední otázku, bych se vás rád zeptal, zda je něco k pokutovým kopům, co tu nebylo zmíněno a chtěli byste to dodat?

Z mého pohledu brankáře, bych řekl, že je velice důležité mít čistou hlavu, protože když nad něčím přemýšlím, tak ty reakce jsou pomalejší. Když to tak řeknu, tak já jedu na automat, nad ničím nepřemýšlím a reaguji rychleji.

Rozhovor s probandem č. 2

1) Představení:

Jmenuji se M. V., působím v klubu FK Varnsdorf. Jsem jeho odchovancem a nyní za něj nastupuji ve druhé lize.

2) Mohl byste mi říci, jak často čelíte situaci, kdy je na vás zahráván pokutový kop během utkání?

Tak je to velice individuální. Každý zápas je odlišný. Řekl bych, že každé druhé, třetí utkání zahrávána obvykle je.

3) Počítáte s tím, že na vás bude střílet nejlepší střelec týmu, proti kterému hraje? Sledujete tedy aktuální soupisky soupeře, kvůli případným zraněním jeho střelců?

Sleduji, kdo nejčastěji zahrává pokutové kopy. Ve většině případů je to nejlepší střelec týmu. Střelec chce být v těch statistikách nejlepší, takže si je chce vždy zlepšit. A ano, většinou pozoruji i soupisky protivníků.

4) Berete v úvahu kinematické zdroje při vašem rozhodování, když je zahráván pokutový kop? To je tedy pohyb hráče, rozběh a rychlost například.

Vlastně každý hráč to má odlišné. Každý se rozbíhá jiným způsobem, ale je znát, že ten kdo běží suverénně na ten míč v rychlejším tempu, tak ten už dopředu nejspíše ví, kam to chce umístit. Bez ohledu, kam se gólman chystá skočit. Někteří hráči se rozebíhají pomaleji a někteří čekají na pohyb brankáře. Takže asi tak.

5) V daný moment, kdy se hráč už při zahrávání pokutového kopu rozbíhá, víte, pro jaký směr se rozhodnete?

Já jsem většinou rozhodnutý, kam budu skákat, ale snažím se i pozorovat toho hráče očním kontaktem, kam by to mohl kopnout, jak se k tomu míči staví, délka toho rozběhu. Na tyhle detaily se snažím koukat, ale ve většině případů, než rozhodčí pískne do píšťalky už jsem rozhodnutý, kam skočím. Občas to tedy na poslední chvíli změním, když ten protihráč udělá něco, co jsem od něj nečekal.

6) Naopak berete v úvahu kontextové zdroje pro vaše rozhodování? K těmto zdrojům patří fanoušci, vítr, déšť, slunce, atd.

Tak ohledně fanoušků, tak těch si vůbec během utkání nevšímám. Co se týče deště nebo větru, tak si myslím, že to neovlivňuje ani toho hráče, který zahrává

pokutový kop. Spíše je to výhoda nebo nevýhoda pro toho zahrávajícího, než aby to mělo přímý vliv na jeho rozhodnutí. Takže celkově já, jako brankář, nevnímám tyto zdroje.

7) Studujete si před zápasem tedy pouze hráče, který pravidelně kope penalty, nebo i jiné hráče protějšího týmu?

Brankář sleduje poslední exekutory a snaží se připravovat pomocí videí a podle toho můžu odhadnout, kam to nejčastěji kopají. V naší soutěži je toto samozřejmě složitější než ve vyšších ligách. Tam to sledují mnohem více dopodrobna, mají více možností na tuto přípravu.

Ale ano, sleduji hráče, kteří jsou nejčastějšími exekutory penaltových kopů. Právě tito hráči nejčastěji chodí na tu penaltu.

8) Jak dlouho vám trvá takováto příprava, kdy se koukáte na videa a studujete penaltové kopy?

Toto závisí na tom, kolik těch hráčů je, kteří kopou ty penalty. Pokud je pouze jeden, tak je řádově v minutách, ale když je jich více, tak samozřejmě ta příprava trvá déle. Taky je důležité, kolik videí mám k dispozici. Některé týmy mají předurčené třeba tři exekutory, kteří mohou jít, takže u takových týmů se ta příprava protáhne až na 20 minut. Ale víc bych řekl, že ne.

9) Připravujete se i jinak než s pomocí videa? Případně jak?

Nějak se na tyto situace moc nepřipravuji. V tréninkových jednotkách se tyto situace občas vyskytují, ale tam si většinou zkouším nové techniky. Zkouším, jestli tomu jde zabránit jiným způsobem. Například se snažím zjistit, zda hráč znervózní, když třeba poskakují po brankové čáře, tleskám nebo se úmyslně postavím špatně, abych toho hráče rozhodil. Ale jinak se nepřipravuji.

10) Jaký je váš názor na nynější pravidla při pokutovém kopu? Myslím tím, že nesmíte opustit brankovou čáru.

Řekl bych, že nyní je to takové nešikovné, protože já jako gólman, se nemohu soustředit jenom na toho exekutora kopu, ale musím se soustředit i sám na sebe, abych měl správné postavení. Je to samozřejmě zvýhodňování těch hráčů, protože ten gólman nemůže skákat více proti míči. Nejlépe by měl skákat po brankové čáře, což si myslím, že je absolutní nesmysl. Je to tedy složitější, ale já v tom momentu moc nevnímám, zda

jsem oběma nohama na brankové čáře. Toto už je na rozhodčích, jestli si tohoto všimnou nebo ne. Nastává i situace, kdy je se penalta opakuje, když je toto pravidlo porušováno ve velké míře. Jak už jsem řekl, je to tedy zvýhodnění exekutora penaltového kopu.

11) Používáte při penaltovém rozstřelu nějakou techniku pro rozptýlení soupeře? Jakou? A proč?

Já se snažím poskakovat ze strany na stranu před tím pokutovým kopem. Jakmile rozhodčí pískne, tak se postavím doprostřed branky. Tam ještě hýbu rukama různými směry, snažím se i nohou naznačit směr, abych toho střelce znejistil, ale jak už jsem řekl. Když je hráč předem rozhodnutý, kam ten míč kopne, tak se neohlíží na gólmana. Těžší situace pro exekutora je to, když je výsledek nerozhodný, tak se snažím do toho dát více aktivity. V této fázi je totiž střelec pod větším tlakem. Celkově tuto techniku tedy používám, ale myslím si, že to má velice odlišné dopady na jednotlivé exekutory penalt.

12) Změnila se v průběhu vaší kariéry nějaká taktika nebo způsob přípravy na chytání penalt? Případně kdy?

Dříve to bylo pouze takové amatérské. Když se kopala penalta, tak to bylo pouze o náhodě. Řekl bych, že o nic nešlo ba naopak, gólman se mohl pouze zviditelnit, tak to je vlastně i nyní. Dříve jsme ani neměli možnost nastudovat si střelce z ostatních týmů, takže jsem se přikláněl ke svému instinktu. Bylo to pouze o tom, jak se například střelec stavěl k míči, ale nic jiného jsem neanalyzoval. Dost to ovlivnila i pozměněná pravidla. Myslím si, že v průběhu mé kariéry se ještě pravidla určitě změní.

13) Vnímáte a je vaše taktika stejná při chytání penaltových kopů v průběhu utkání a při penaltovém rozstřelu? Jestli je odlišná, tak v čem?

Je to odlišné. Penaltový rozstřel je trošičku jiný. Při něm zahrává pokutový kop až pět hráčů, většinou i hráči, kteří jinak penalty nezahrávají. V ten moment je výhoda na mojí straně, kdy může využít té taktiky pro rozptýlení. Myslím se, že takový hráč do poslední chvíle neví, kam se to bude pokoušet umístit, takže tam ta úspěšnost je větší než u penalty v průběhu utkání.

14) Co když na vás kope penaltu podruhé ten stejný hráč? Berete v úvahu nějak informace, které jste zjistil z předchozí penalty? Délka rozběhu, umístění penalty?

Druhá penalta je pro hráče daleko těžší. Při prvním pokusu si ho může brankář daleko lépe načíst, poznat, jestli ví, kam bude zahrávat penaltu, jak je postavený, jestli dělá nějaké náznaky. Takže většinou je to těžší pro střelce. Ze své zkušenosti vím, že při druhém pokusu stejného střelce se vyplácí skočit do stejného místa. Je to hodně psychologická hra, ale když má hráč nacvičenou penaltu, tak to kope na jedno stejné místo, málokdy to mění.

15) Zařazujete do tréninku nějaká cvičení na reakční rychlost? A jaká? Jak tyto tréninky vypadají?

Každý brankář má reakční rychlost odlišnou, takže někteří brankáři to musí trénovat více než ostatní. Já jsem se v minulosti na toto odvětví zaměřoval. Nyní se tato cvičení provádějí na tréninkových jednotkách zřídka. Celkově bych řekl, že reakční rychlost brankář cvičí neustále a nemusí to být zrovna za pomoci speciálních cvičení. Úzce s reakční rychlostí souvisí dobré postavení brankáře. Za příkladné cvičení, které jsem cvičil je takové, že jsem byl otočený ke zdi a můj trenér odpaloval zpoza mě tenisovou raketou míčky právě do zdi. Takto jsem to trénoval, ale zda mě to nějak pomohlo, to nemůžu posoudit.

16) Jako poslední otázku, bych se vás rád zeptal, zda je něco k pokutovým kopům, co tu nebylo zmíněno a chtěli byste to dodat?

Na to bych odpověděl velice jednoduše. Každý brankář před penaltou musí být v mentální pohodě. Podle mého názoru, když brankář nechytí penaltu, tak to není jeho chyba, tudíž nemůže být pod velkým stresem. Já osobně v tomto okamžiku, nepřemýšlím, že tu penaltu musím chytit, i když se to říká naopak. Nepřipouštím si to. Jiné to je ovšem v případě, že to zavíní sám brankář, to už se nějaký tlak může projevit.

Rozhovor s probandem č. 3

1) Představení:

Jmenuji se A. O. Od pěti do 19 let jsem působil v týmu FC Hradec Králové, kde jsem celý svůj život žil. Mé další fotbalové kroky vedly přes divizní Kratonohy, Český Brod, Litoměřice, Slavoj Vyšehrad, Chrudim a nyní působím v TJ Spojie Praha.

2) Mohl byste mi říci, jak často čelíte situaci, kdy je na vás zahráván pokutový kop během utkání?

To velice záleží na týmu, kde jsem působil a na jeho preferovaném stylu hry. Musím říci, že v dospělé kategorii jsem působil ve většině defenzivně založených týmů, tudíž penaltových kopů se tam kopalo vůči mně více. Jestli to mám zprůměrovat, tak bych řekl, že jsem čelil penaltovému kopu 4x – 5x za sezónu.

3) Počítáte s tím, že na vás bude střílet nejlepší střelec týmu, proti kterému hrajete? Sledujete tedy aktuální soupisky soupeře, kvůli případným zraněním jeho střelců?

Většinou to tak bývá, ale od té doby, co mám k dispozici záznamy utkání, tak jsem sledoval všechny střelce, kteří kopali penaltový kop. Video je tedy velká nápověda pro brankáře, jelikož může vidět, kam to střelec nejraději zahrává. V tom profesionálním fotbale, kde jsem působil, tak tam se tento faktor sleduje. Nesleduje to pouze brankář, ale i trenér brankářů. Měli jsme tedy i na tyto penaltové situace speciální přípravy.

4) Berete v úvahu kinematické zdroje při vašem rozhodování, když je zahráván pokutový kop? To je tedy pohyb hráče, rozběh a rychlost například.

Tak já bych začal poslední zmiňovanou věcí. Když se střelec rozebíhá pomalu, tak je velice důležité pro brankáře, aby svůj pohyb správně načasoval, aby to protihráči neudělal jednodušší. Tudíž i když jsem ty hráče neměl nastudované, tak podle rozběhu se dá leccos odhadnout, a kam by to střelec mohl kopnout.

5) V daný moment, kdy se hráč už při zahrávání pokutového kopu rozbíhá, víte, pro jaký směr se rozhodnete?

Většinou, když vidím, jaký střelec bude zahrávat pokutový kop, jakou nohou bude penaltu zahrávat a jak se k tomu postaví, tak už se předem rozhodnu, kam skočím. Když

dobře znám střelce, tak rozpoznám, jestli to je spíše technický nebo silový hráč. Od tohoto poznatku se potom rozhodnu.

6) Naopak berete v úvahu kontextové zdroje pro vaše rozhodování? K těmto zdrojům patří fanoušci, vítr, déšť, slunce, atd.

Nad počasím jsem nikdy nepřemýšlel. Řekl bych, že ty fanoušci by mohli být určitý faktor pro toho střelce. Mohli by ho například znervóznit, a tudíž by mohl střílet na svojí jistější stranu, kam se mu to kope nejlépe.

7) Studujete si před zápasem tedy pouze hráče, který pravidelně kope penalty, nebo i jiné hráče protějšího týmu?

Spíše je to tak, že všichni, kdo proti mně hráli, tak jsem měl výčet toho, kam za poslední rok penalty kopali. Tudíž když jí nějaký hráč nekopal, tak jsem neměl žádné dostupné informace o takovém hráči.

8) Jak dlouho vám trvá takováto příprava, kdy se koukáte na videa a studujete penaltové kopy?

Když jsem takovou přípravu dělal pouze sám a neměl jsem trenéra brankářů, který by to dělal semnou, tak taková příprava mi trvala 30-60 minut. Záleží na týmu, proti kterému jsme zrovna hráli. Stačilo si přečíst jejich poslední výsledky, najít si videozáznam a zapamatovat si to.

9) Připravujete se i jinak než s pomocí videa? Případně jak?

Ty přípravy byly na jednotlivé hráče, kam rádi zahrávají tento kop, jak zakončují. To je potřeba vzít v potaz.

10) Jaký je váš názor na nynější pravidla při pokutovém kopu? Myslím tím, že nesmíte opustit brankovou čáru.

Podle mého názoru, když toto pravidlo neplatilo, tak ty brankáři měli velikou výhodu. Mohli se hodně přiblížit střelci a tím mu to velice ztížili. Ale z mého pohledu by se neměl pískat přestupek, když se brankář posune z brankové čáry o pár centimetrů. Řekl bych, že nyní ty pravidla alespoň mají nějaký řád, takže kdybych si musel vybrat, tak bych řekl, že nynější pravidla jsou určitě lepší.

11) Používáte při penaltovém rozstřelu nějakou techniku pro rozptýlení soupeře? Jakou? A proč?

Určitě. Tyto věci jsem většinou odkoukal od starších brankářů. Já osobně jsem takový typ brankáře, který se rád pokouší toho střelce rozhodit. Mluvím s nimi, nejenom před penaltovým kopem, ale i v průběhu utkání. Střelec to má tedy jednodušší na psychiku, jelikož penalta se dá pouze špatně kopnout a to rozptýlení k tomu určitě pomůže. Krom mluvení ještě například lehce zahodím míč, pomalu couvám nebo vystupuji z té brankové čáry i za cenu žluté karty. Dostat se tomu hráči do hlavy je v téhle situaci dost důležité.

12) Změnila se v průběhu vaší kariéry nějaká taktika nebo způsob přípravy na chytání penalt? Případně kdy?

Jediné, co se změnilo, bylo to, že v tom profesionálním fotbale jsem tyto situace začal více studovat. V třetí lize, při případné remíze, byl bod navíc za penaltový rozstřel. Když se tedy hraje o záchranu, tak je to velice důležitý faktor v souvislosti bodů i peněz, takže jsem tomu týmu chtěl pomoci, jak nejvíce jsem mohl. Jestli to mám říci, kdy přesně, tak zhruba od dvaceti let docházelo k důkladnější přípravě na tyto situace.

13) Vnímáte a je vaše taktika stejná při chytání penaltových kopů v průběhu utkání a při penaltovém rozstřelu? Jestli je odlišná, tak v čem?

Myslím si, že při penaltovém rozstřelu není takový prostor s tím hráčem komunikovat, a tudíž rozhodit než v průběhu utkání. Když nastává rozstřel, tak brankář musí jít mimo vápno a než se vrátí, tak se pomalu už pokutový kop zahrává, tudíž v tomto bych viděl největší odlišnost.

14) Co když na vás kope penaltu podruhé ten stejný hráč? Berete v úvahu nějak informace, které jste zjistil z předchozí penalty? Délka rozběhu, umístění penalty?

Tak na tuto otázku mám jedinou odpověď. Vždy skočím do stejného místa, kam střelec kopl svůj první pokus. Vždy.

15) Zařazujete do tréninku nějaká cvičení na reakční rychlost? A jaká? Jak tyto tréninky vypadají?

Určitě. S trenéry nějaká cvičení děláme. Například stojím zády k trenérovi s míčem, on mi poté dá pokyn, a já se musím rychle otočit a co nejrychleji reagovat na směr, kam míč letí. Takováto jednoduchá cvičení obsahuje, řekl bych každý trénink.

16) Jako poslední otázku, bych se vás rád zeptal, zda je něco k pokutovým kopům, co tu nebylo zmíněno a chtěli byste dodat?

Myslím si, že vše důležité jsem již zmínil. Podle mého názoru je nejdůležitější mít nějakou tu aktivitu. Nestát na brankové čáře a čekat až obdržíš branku, ale hýbat se na té čáře a tím vyvíjet nějaký tlak na toho střelce.

Rozhovor s probandem č. 4

1) Představení:

Jmenuji se D. P. Je mi 27 let a začínal jsem v šesti letech v klubu ČAFC Praha. Začínal jsem jako hráč v poli a kvůli nedostatku brankářů jsem začal chytat. V osmi letech jsem přestoupil do Bohemians Praha, kde jsem působil až do 20ti let. V tomto klubu jsem odehrál všechny juniorská utkání a následně tři roky v A týmu. Působil jsem na pozici druhého a třetího brankáře. Dalším klubem byl FC Slavoj Vyšehrad, který v tu dobu hrál druhou nejvyšší českou ligu. Po známé aféře tohoto klubu jsem si dal od fotbalového prostředí pauzu a nyní hraji za TJ Spojie Praha.

2) Mohl byste mi říci, jak často čelíte situaci, kdy je na vás zahráván pokutový kop během utkání?

Vzhledem k preferované hře klubů, ve kterých jsem působil, tak dost často. Podle mého odhadu si myslím, že 7x-8x za sezónu, což už není málo.

3) Počítáte s tím, že na vás bude střílet nejlepší střelec týmu, proti kterému hrajete? Sledujete tedy aktuální soupisky soupeře, kvůli případným zraněním jeho střelců?

Popravdě jsem to dříve moc nevnímal, jelikož v juniorských kategoriích se střelci nesledovali. Dost často to byl střelec, který si v tu chvíli věřil. Samozřejmě většinou to zahrávali nejlepší střelci, ale zažil jsem pokutové kopy, které zahrávali stopeři, a těm se to chytá nejhůře. Co se týče soupisek soupeřů, tak ty jsem sledoval. Nejčastěji základní sestavy a počet penalt. Od té třetí ligy to díky záznamům bylo jednodušší.

4) Berete v úvahu kinematické zdroje při vašem rozhodování, když je zahráván pokutový kop? To je tedy pohyb hráče, rozběh a rychlost například.

Ze začátku jsem si toho všímал hodně. Později jsem se spíše než podle rozběhu rozhodoval podle postavení stojné nohy. Ten rozběh není důležitý, jelikož dnešní hráči umí dát velkou ránu i z krátkého rozběhu. Řekl bych, že nejdůležitější jsou poslední dva kroky před míčem.

5) V daný moment, kdy se hráč už při zahrávání pokutového kopu rozbíhá, víte, pro jaký směr se rozhodnete?

Někdy ano. Je to individuální. Občas si řeknu před penaltovým kopem, pro jakou stranu se rozhodnu. Když střelce znám, a vím, že rád kope na jednu stranu, tak jsem pro ni předem rozhodnutý. U některých střelců je taková kvalita, že i když se pohnu dříve a vystihnu správnou stranu, tak jsem bez šance takovou střelu zneškodnit. V některých případech se ale rozhoduji těsně před samotným kopem. Ale vždy se snažím odhadnout kop pomocí té stojné nohy.

6) Naopak berete v úvahu kontextové zdroje pro vaše rozhodování? K těmto zdrojům patří fanoušci, vítr, déšť, slunce, atd.

Určitě toto vnímám. Čím deštivější terén, tak tím častěji to střelec kope na jistotu. Vzduchem, po zemi nebo i doprostřed brány. Co se týče fanoušků, tak si myslím, že to velký vliv nemá, ale nikdy jsem nehrál před velkým počtem příznivců, takže v první lize to může být jiné.

7) Studujete si před zápasem tedy pouze hráče, který pravidelně kope penalty, nebo i jiné hráče protějščího týmu?

Vždy jsem studoval hráče, kteří se zapojovali do útočné fáze svého týmu. Penalty má na starosti většinou v týmu jeden až dva hráči, kteří v drtivé většině zahrávají právě penaltové kopy. Málokdy se stane, že na pokutový kop se odhodlá někdo jiný. Výjimkou jsou samozřejmě penaltové rozstřely, kde zahrávají pokutový kop i jiní hráči.

8) Jak dlouho vám trvá takováto příprava, kdy se koukáte na videa a studujete penaltové kopy?

Záleží na dostupnosti studovaného materiálu. Když toho bylo hodně, tak je to pro mě paradoxně kratší příprava. Kouknu se například na osm videí a mám rozhodnuto. Na

druhou stranu, když je materiálu méně, a střelec jednu penaltu kopne doleva a druhou doprava, tak mi to moc nepomůže.

9) *Připravujete se i jinak než s pomocí videa? Případně jak?*

Řekl bych, že není jak. I kdybych byl v kontaktu s nějakým hráčem, tak ten by mi to nejspíše neprozradil. Možná situace je ta, když toho střelce znám dlouho, tak už za pár sezón vím, kam to rád kope, tudíž tam si vzpomenu a vyhodnotím to znovu podle těch kinematických zdrojů.

10) *Jaký je váš názor na nynější pravidla při pokutovém kopu? Myslím tím, že nesmíte opustit brankovou čáru.*

Podle mého názoru to mají brankáři složitější, hodně se pomohlo střelcům i tím smyslem, že se neřeší přerušovaný rozběh při pokutovém kopu. Víím i o případech, kdy tato technika rozběhu byla spíše pro střelce na škodu. Celkově bych nynější pravidla neviděl jako velký problém, jelikož v dnešní době mají brankáři velikou dynamickou sílu v nohách, takže jedna noha na čáře není problém. Když má brankář dobrou startovní pozici a ví, jak se pohybovat, tak v tom nevidím žádné nevhodné nevhodné brankářů.

11) *Používáte při penaltovém rozstřelu nějakou techniku pro rozptýlení soupeře? Jakou? A proč?*

Vůbec. Nikdy jsem toto nepoužíval. Znáím světové brankáře, například Edwina van der Sarda, kteří tyto rozptylovací techniky používali, ale já toto nedělám. Stojím do poslední chvíle a myslím si, že to často rozhodí toho střelce více.

12) *Změnila se v průběhu vaší kariéry nějaká taktika nebo způsob přípravy na chytání penalt? Případně kdy?*

V dorostenecké kategorii jsem poslouchal rady svých trenérů, kteří mi dávali základní informace. To bylo například, že pravonohý hráč kope většinou penaltu křížem na rozdíl od levonohého hráče, který kope penaltu po noze, což tak většinou i bylo. S vyšším věkem se kvalita hráčů navyšovala a střelci se naučili bez problému kopat i na své méně oblíbené místa, tudíž tato taktika přestala fungovat. V juniorských kategoriích jsem si spíše opravdu všiml postavení stojné nohy a poté, v dospělém fotbale, tak už tam hlavní složkou přípravy byla právě ta videa.

13) Vnímáte a je vaše taktika stejná při chytání penaltových kopů v průběhu utkání a při penaltovém rozstřelu? Jestli je odlišná, tak v čem?

Tam to občas hráči nevnímají, ale já praktikuji skákat pokaždé na stejnou stranu. Co si vzpomínám, tak když jsem šel například 5x doprava, tak pokaždé tam jedna až dvě střely letěly. Tyto penaltové rozstřely byly většinou na turnajích, kde se moc hráči neznají, tudíž proto tato taktika. Kdyby to bylo například v Lize mistrů, kde ty hráči se znají velice dobře, tak je situace jiná a dalo by se na to lépe a jinak připravit.

14) Co když na vás kope penaltu podruhé ten stejný hráč? Berete v úvahu nějak informace, které jste zjistil z předchozí penalty? Délka rozběhu, umístění penalty?

Záleží na tom, jaký je to hráč. Už podle pohledu poznám, jestli je to spíše chytrý hráč nebo silový typ hráče. Tudíž podle tohoto se rozhoduji, snažím se vžít do toho hráče a zkouším přemýšlet jako on. Celkově se snažím stát na středu, co nejdále a skočím až poté, co střelec kopne. Šance je samozřejmě malá, skoro nulová, ale když to hráč zahraje špatně, tak moje šance se hodně zvýší.

15) Zařazujete do tréninku nějaká cvičení na reakční rychlost? A jaká? Jak tyto tréninky vypadají?

Takové tréninky máme. Mezi klasické bych považoval, že jsem otočený zády směrem ke střelci a na pokyn se musím rychle otočit a reagovat na střelu. Dále používáme pohyblivé ploty, kuželky plněné pískem, které vlastně mění směr letu míče, tenisové míčky s raketou, kdy na nás trenér střílí a my to také musíme chytat. Takováto cvičení mě vždy bavila a byla celkem často zařazována do tréninkových jednotek.

16) Jako poslední otázku, bych se vás rád zeptal, zda je něco k pokutovým kopům, co tu nebylo zmíněno a chtěli byste to dodat?

Musím říci, že otázky byly důkladné a myslím si, že nejdůležitější poznatky byly zmíněny. Jediné, co bych rád dodal, by bylo to, že když to střelec pokutového kopu umí kopnout a kopne to dobře, tak je nemožné to chytit. Nemyslím to, že pokaždé trefí horní roh branky, to se může kdokoli kdykoli ukopnout, ale když umí střelec číst brankáře, tak je to rozhodující faktor. Jak už jsem říkal, velká výhoda je v přerušovaném rozběhu, kdy se střelec může podívat na brankáře, jestli například neudělal nějaký pohyb.